

<h1>Foreningen Historiske Planter</h1>
<h2>Nyhedsbrev nr. 3/2017 – juni 2017</h2>

Kære alle medlemmer,

Vores forening er aktiv og der sker meget både stort og småt. Lige fra foræringer af gode planter og blade og blomster til tørring til anlæg af flere bede, bygning af ny pavillon og flotte arrangementer med mange gæster i Middelalderhaven.

Havelauget kom godt fra start, alle havefolk var jo påvirket af kølige perioder og tørre perioder og sådan er det vel altid. Jorden i Middelalderhaven er fortsat fuld af kraft og planterne står godt. Nogle er naturligvis afblomstret og mange på vej med blomster. Hvert år vil vi gerne lave nye små planter og først nu er alle frø spiret, så vi derefter kan luge i bede og rundt om de eksisterende stauder. De sidste planter som spirer er Pigæble, Kantbæger og Bulmeurt.

Bedet med Oldemors stauder og bedet med Elskovs-planter bliver først færdige til eftersommeren, ellers har vi nået meget i de øvrige bede. Vandhullet skrider kun langsomt frem, vi fik 10 tons blåler og med mange kræfter er det stampet, og vi håber at denne membran bliver tæt. Der skal i starten mange rummeter vand til og vi håber snart det hjælper.

Levende Fortidsminder i Vordingborg, mandag den 19. juni kl. 13.30

Vores kommune har 3 gamle købstæder fra middelalderen, vi vil gerne kende middelalderplanterne i alle 3 byer. Tidligere stadsgartner og chef for Historisk-Botanisk Have i Vordingborg, Flemming Kruse, vil lede disse byrundture efter historiske plantelevn. Vi starter i juni 2017 i Vordingborg.

Vi mødes ved Historisk-Botanisk Have kl. 13.30 og slutter samme sted ca 2 timer senere. Man parkerer på gaderne i nærheden.

Pris 25,- kr – medlemmer gratis

6 Markeds-Tirsdage i Stege og i Middelalderhaven 2017

Bestyrelsens plan for tirsdagsmarkederne ses herunder. Man bemærker, at der hver gang er en generel rundvisning og derefter et tematisk arrangement. Vi er i år med i Handelstandsforeningens pr-materiale og vi forventer os mange gæster. Vi beder interesserede medlemmer støtte op og være med, der er brug for

hjælpere mange steder. Haven passes også tirsdage, med almindelig vedligehold og man kan få en snak med gæsterne, der skal være bemanding i vores butik og hjælp til tema-arrangementerne.

Middelalderhaven indbyder interesserede til at besøge vores have på Stege Handelsstandsforenings populære Tirsdags-markeder. Der er adgang fra Stege Kirkes kirkeplads mellem kl. 11 - 16

Den 04. Juli kl. 13 tilbydes en rundvisning i haven med særlig fokus på Farve-bedet. Efterfølgende tilbydes en praktisk demonstration af plantefarvning af garn. Inger Lise og Karenn

Den 11. Juli kl. 13 tilbydes en rundvisning i haven med særlig fokus på vores snapseurter. Efterfølgende tilbydes der for de voksne smagsprøver på kryddersnapse lavet af havens egne urter. For børn vil vi servere alkoholfrie urtedrikke. Lars

Den 18 Juli kl. 13 tilbydes en rundvisning i haven med særlig fokus på vores læge- og kosmetikplanter. Efterfølgende tilbydes trætte gæster et stimulerende fodbad i havens eget fremstillede badesalt, mens William Houmann demonstrerer giftfri kosmetikfremstilling af havens planter. Villiam

Den 25. Juli kl. 13 giver vi 'Blomsterberg' baghjul og serverer smagsprøver på farverige kager overdådigt pyntet med spiselige blomster. Blomsterne udpeges undervejs i rundvisningen af haven. Inger Lise og Lais

Den 01. August kl. 13 tilbydes en rundvisning i haven med særlig fokus på Te-bedet. Efterfølgende tilbydes gæsterne smagsprøver i 'te-salonen' hvor vores egne urte-teer serveres i de smukke omgivelser. Inger Lise og Hanne

Den 08 August kl. 13 inviteres voksne og børn til at lære om bestøvning og bygge deres eget insekthotel. Havens bistade, Bi-bed og insekthotel fremvises. Lars og Jens

Havens arrangementer koster Kr. 25 pr. Voksen, børn gratis deltagelse under ledsagelse af voksne.

Der vil være salg af havens produkter så længe lager haves.

Sommerudflugt til Medicinhaverne i Tranekær

Foreningens sommerudflugt går til Langeland. Villiam har en aftale om besøg og rundvisning tirsdag den 15. august. Vi kører fra Stege om morgenen, sejler med færge fra Lolland og er hjemme om aftenen. Tilmeld dig til Villiam senest den 1. august, dernæst reserveres færge til et antal biler.

Ved Tranekær slot er de i gang med et vældigt projekt og vi kan sikkert lære af deres erfaringer.

Stege blev købstad i 1268

Næste år fejrer Stege at købstadsrettigheder blev givet for 750 år siden. Vi har jo længe forberedt os på dette, da Middelalderhaven da er færdiganlagt og vi vil afholde en officiel indvielsesfest. Bestyrelsen har sat datoen til fredag den 15. juni 2018.

Reserver allerede nu denne dag!! Vi håber at medlemmerne vil være med, som deltagere i festen og som hjælpere med praktiske og indholdsmæssige ting. Bestyrelsen vil i løbet af den næste tid få overblik over økonomien og i efteråret og vinteren kan vi planlægge indholdet. Spændende!

Høst

Da vi startede vores middelalderhave-projekt i 2015 fik vi hurtigt lejlighed til at sælge egne frø og potter med historiske planter. Siden har vi udvidet meget og nu kan vi i salgsvognen præsentere mange dejlige planteprodukter. Fra det tidlige forår tørres der nu blade og blomster og denne aktivitet fortsætter hele året med høst og tørring af bær og frugter.

Har du lyst til at deltage i indsamling og produktion af vore produkter, så kom forbi i Middelalderhaven og hør nærmere.

Havelauget

Her i 2017 arbejder havelauget hver mandag og torsdag formiddag, vi starter kl. 10. Medens der er tirsdagsmarked i Stege på de nævnte 6 datoer, skifter vi mandagen ud, så havelauget kommer 6 tirsdage og naturligvis torsdage. Vil du være med i havelauget, måske fast en gang om ugen – så kan du få en plads på Inger Lises mail-liste, denne opridser ugens aktiviteter til de aktive.

Althea

Vores årsskrift købes hos den lokale boghandler eller i vores salgsvogn i Middelalderhaven. Medlemmer køber bogen til 140,- kr. og man får 3 stk. til 400,- kr., hvis man ønsker lidt gaver til familie og venner. Dette årsskrift er den bedste mulighed for at være opdateret om de historiske planter og vores virksomhed.

Omvisninger

Vi får flere og flere henvendelser om omvisninger i Middelalderhaven. Det er personer eller grupper eller foreninger, som ønsker et indblik i Middelalderhaven, en ny attraktion i Stege. Omvisningerne er forskellige, meget afhænger af gruppen og dens viden og tilhørsforhold til lokalsamfundet. Det er sjovt og spændende at fortælle og vise rundt og ofte har personer viden om spændende planter, måske kender man en sjældenhed lokalt, som ikke er med på vores liste.

Aktiviteter i april - maj

I april-maj havde vi nogle fine arrangementer.

Medlemmerne var inviteret på Residens Møn for at drøfte vores deltagelse i Biosfære Møn, og efter oplæg ved koordinator Annette Tenberg og Villiam Houman var der gruppearbejde. Det hele mundede ud i, at vi kan kalde os for ambassadører når Møn Biosfære bliver godkendt i Paris her i midten af juni måned. Følg evt. med i facebookgruppen, der er mange opdateringer.

Længe havde vi planlagt en dag, hvor vore frø og planter skulle vises frem. Vi kaldte det for FrøPopup og plantesalg. Vi havde annonceret og fået foromtale og det blev en dejlig dag. Der var travlhed i alle 4 timer, vi fik solgt mange frøposer og mange historiske planter. Der kom ca. 250 gæster, vejret var godt og Middelalderhaven strålede. Også repræsentanter for Frøsamlerne og Praktisk Økologi havde travlt, jeg håber de får et par nye medlemmer.

Biosfære Møn afholder en udflugt hver måned. I maj var det i Middelalderhaven og Sigurd fra TV Møn filmede, så man kan sikkert finde ½ time på YouTube. Annette Tenberg gav en orientering om Biosfære Møn, satte fokus på de historiske planter og vores interesse for de vilde bier og bestøvning. Dernæst havde Lars og Villiam og Jens ordet og der var lejlighed til snak og til at bese haven. Lais og Kinner solgte vore planteprodukter fra salgsvognen. Vi fik også en plantegave, den meget specielle Havrerod.

Puljer og fonde

Efter ansøgning er vi blevet tilgodeset med midler til nogle gode projekter.

Velux-fonden til gavn for aktive ældre har bevilget os midler til at bygge en ny større pavillon for. Når de frivillige har kaffepause, når de frivillige sidder og arbejder med planter og frø og til brug ved vore arrangementer – vi mangler en stor god pavillon. Desuden rækker beløbet til en Info-stander.

Nordea Fonden har gjort det igen, givet os et beløb til bord og bænke. Sammen med det vi fik i 2015 skal disse to sæt bruges til havens gæster. De skal stå på græsplænen mellem bedene. Nordeas filialdirektør kommer i juli og overrækker os beløbet.

Forleden fik vi svar fra kommunens Frivillige Samråd, deres pulje giver os et beløb, så vi kan indrette til frø og plantetørring, få lagt el ind i personalerummet og indrettet i vores udekøkken.

Kalender 2017

Havelauget	Mandage og torsdage 10-12 – dog 6 tirsdage i sommeren – og ikke mandage
19. juni kl. 13.30	Levende Fortidsminder i Vordingborg
6 tirsdage	Tirsdag den 4/7 – 11/7 – 18/7 – 25/7 – 1/8 – 8/8 ml. 11-16 / Arr. kl. 13
14. august kl. 13	Bestyrelsesmøde MRG
15. august	Sommertur til Medicinhaven
1. og 2. September	Sildens dag

16. sept. 13-15	Snapseplanter i Stege-Udby Skov
22. sept. 15	Der findes ikke ukrudt, foredrag i MRG
Fredag 6. okt kl. 10	Bestyrelsesmøde hos Karenn
20. oktober	Æblets dag
Oktober- nov.	Foredrag om Biosfære Møn
Mandag d. 20. nov. Kl. 10	Bestyrelsesmøde MRG
Mandag den 8. jan. Kl. 10	Bestyrelsesmøde MRG

Om os:

Foreningen Historiske Planter

Formand Lars J Larsen, Bøgebjergvej 18, 4791 Borre

ljl.gs@post.tele.dk

55 81 22 32 og 29 64 13 48

Foreningens CVR 35343237

Kasserer Jens Refstrup

jensrefstrup@gmail.com

50 50 14 98

Konto i Møns Bank: 6140 4145668

Kontingent 225,- kr. for en husstand og 150,- kr. for et medlem

Formand for havelauget, Inger Lise Harpsøe

Bogholder.florainder@gmail.com

40 41 50 55

Hjemmeside: historiskeplanter.dk/

Facebookside: facebook.com/HistoriskePlanter

Middelalderhaven: middelalderhaven.dk/

Bestyrelse: Hanne Frederiksen, Karenn Becker, Gisela Sellner, Inger Lise Harpsøe, Villiam Houman, Jens Refstrup og Lars J Larsen